

etiam purgari velimus, per sancti Spiritus infusionem & operationem in nobis fieri confiteatur, resistit Spiritui sancto per Salomonem dicenti: Præparatur voluntas à Domino; & Apollolo prædicanti: Deus est qui operatur in nobis velle & perficere pro bona voluntate. *a*

a Can. 4. *concl.* Quomodo, Deus expectat voluntates hominum, ut præveniant eum quibus det gratiam, cum gratias ei non immeritò agamus de ijs quibus non ei credentibus & ejus doctrinam voluntate impia persequentibus misericordiam prærogavit, eosque ad seipsum omnipotentissima facilitate convertit, ac volentes ex nolentibus fecit? *b*

b Epist. 107. Nisi enim in eis Deus ipsam voluntatem operetur, velle nullatenus poterunt: propter quod Beatus Apostolus, non solum bona opera hominum, sed etiam bonam voluntatem Deum in nobis operari testatur dicens; Deus est enim qui operatur in vobis & velle & perficere pro bona voluntate. *c*

c Fulg. epist. 6. *c. 7.* Verum Proverb. 16. dicitur quod hominis est præparare animam: sed illud dicitur esse hominis: quod per seipsum potest; ergo videtur quod homo pro seipsum se possit ad gratiam præparare. *d*

d Est *arg. 4.* Sed dicendum quod hominis est præparare animam, quia hoc facit per liberum arbitrium: *B. Tho.* 1. 2. q. 109. sed tamen hoc non facit sine auxilio Dei moventis, & ad se attrahentis: *e*

e art. 6. Nam homo non potest se præparare ad lumen gratiæ suscipiendum, nisi per auxilium gratuitum Dei interius moventis. *f*

f ar. 6. ad 4. In sacris ergo litteris, cum dicitur: Convertimini ad me & ego convertar ad vos: lib. 1. in *libid.* in *corpore.* bertatis nostræ admonemur. Cum respondeamus: Convertite nos domine ad te, & convertemur: Dei nos gratiâ præveniri confitemur. *g*

g *concl.* Nisi enim donum Dei esset etiam ipsa ad Deum nostra conversio, non ei diceretur: Deus virtutum converte nos: & Deus tu convertens vivificabis nos: & converte nos Deus sanitatum nostrarum. *h*

h Aug. *de grat.* Jubeatur ergo nobis quod convertamus nos ad Deum, quia hoc facere possumus, sed non sine divino auxilio: unde ab eo petimus Thren. 4. Convertite nos domine ad te, & convertemur. *i*

i q. 24. Sic enim sine illo nihil possumus facere, profecto nec incipere, nec perficere; quia ut incipiamus, dictum est: misericordia ejus præveniet me; ad 1. Et ut perficiamus dictum est: misericordia ejus subsequetur me. *k*

k 109. Justificationis ergo exordium in adultis, à Deo per Christum Jesum præveniente gratiâ sumendum est. *l*

l *Aug.* Qui disponuntur ad ipsam justitiam, dum lib. 2. ad exercitatu divinam gratiâ, & adjuti fidem ex auditu concipientes, libere moventur in Deum, credentes vera esse, quæ divinitus revelata & prolata sunt, & c. & dum peccatores se esse intelligunt, à divina justitiæ timore, quo utiliter continentur, ad considerandam Dei misericordiam se convertendo, in spem eriguntur, fidentes Deum sibi propter Christum propitium fore: illamque tanquam omnium justitiæ fontem, diligenter incipiunt; ac propterea moventur adversus peccata, & c. *m*

Cum autem charitas Dei diffundatur in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis, *a*

Et quem effudit in nos abundè. *b*

Charitas de corde puro & conscientia bona, & fide non ficta magna & vera virtus est. *c*

Non qua nos Deus diligit, sed qua nos facit dilectores suos: sicut justitia Dei qua justus ejus munere efficitur. *d*

Est enim justitia quædam infusa dono Dei; *e*

Qui dat sui spiritus oculatissimam fidelibus gratiam, quam latenter infundit & parvulis. *f*

Dicimus ergo in baptizatis parvulis, quamvis id nesciant, habitare Spiritum sanctum. *g*

Opinionem ergo quæ dicit tam parvulis quam adultis conferri in baptismo informantem gratiam & virtutes, tanquam probabilior, & dictis sanctorum & Doctorem modernorum Theologiæ magis consonam & concordem, sacro approbante Concilio duximus eligendam. *h*

Unde unica formalis causa justificationis nostra est justitia Dei; non qua ipse justus est, sed qua nos justus facit; qua videlicet ab eo donati, renovamur spiritu mentis nostræ; & non modo reputamur, sed verè justus nominamur, & sumus, justitiam in nobis recipientes unusquisque secundum mensuram quam Spiritus sanctus pariter singulis prout vult, & c. *i*

Si quis ergo dixerit, homines justificari vel sola imputatione justitiæ Christi, vel sola peccatorum remissione, exclusa gratia & charitate, quæ in cordibus eorum per spiritum sanctum diffundatur, atque illis inhaereat; aut etiam gratiam qua justificamur, esse tantum favorem Dei, anathema sit. *k*

Quemadmodum enim ars est in eo qui factus est illam: ita gratia spiritus in eo qui recipit; semper quidem præsens, at non perpetuo operans. *l*

Ut enim bonum supernaturalis virtutis operetur, ulterius indiget homo auxilio divino, ut ab ipso moveatur ad bene agendum. *m*

Cum ducentis ergo quatuordecim sacerdotibus, quorum constitutionem contra inimicos gratiæ Dei totus mundus amplexus est, veraci professione, quemadmodum ipsorum habet sermo, dicamus gratiam Dei per Jesum Christum dominum, non solum ad cognoscendam, verum etiam ad faciendam justitiam nos peractus singulos adjuvare: ita, ut sine illa nihil veræ sanctæque pietatis habere, cogitare, dicere, agere valeamus. Neque hæc dona ita ex Deo esse opinemur, ut quia ipse natura nostræ auctor est, per conditionem jam hæc contulisse videatur. Quia dedit quidem ab initio hanc homini facultatem: sed omnes eam in illo amisimus, in quo omnes peccavimus. *n*

Ac per hoc, gratiam Dei qua Charitas diffunditur in cordibus nostris per Spiritum sanctum qui datus est nobis, sic confiteatur qui vult veraciter confiteri, ut omnino nihil boni sine illa quod ad pietatem pertinet veramque justitiam, fieri posse non dubitet. *o*

Unde ad fidem rectam & Catholicam pertinere scimus, gratiam Dei majoribus ad singulos actus dari. *p*

a Roma. *b* Tit. 3. *c* Aug. epist. 29. *d* Idem c. 32. de spiritu & litera. *e* Aug. Enarr. 2. in Ps. 30. *f* Idem lib. 1. de peccato. *g* Idem epist. 57. *h* Patres Conc. Vien. mensis. *i* Concil. sess. 6. cap. 7. *k* Ibid. *l* Basil. lib. de spiritu sancto c. 26. *m* S. Th. 1. 2. q. 109. art. 2. *n* Prof. per. v. ep. 8. ad capitula gall. vii. de etiam c. 10. *o* Collat. *p* Aug. de gratia Christi si c. 26. *q* Aug. epistola 107.